

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA
EGZAMINACYJNEGO II**

Temat 1:

Dokonaj analizy i interpretacji wiersza Macieja Siadniowa *Modlitwa* [Modlitwa].

1. Argumentacja tematu	L.p.	Kryteria oceny argumentacji tematu	Punkcja 22 pkt.
	1.	Określenie typu liryki (osobista).	0 – 1
	2.	Wyjaśnienie i uzasadnienie tytułu <i>Modlitwa</i> .	0 – 1 – 2
	3.	Wskazanie na czas i miejsce powstania utworu.	0 – 1 – 2
	4.	Określenie sytuacji komunikacyjnej. <ul style="list-style-type: none"> • podmiot liryczny wypowiada się w 1 osobie liczby pojedynczej – może być alter ego poety, lub nawet sam poeta, • zwrócenie uwagi na stan psychiczny lirycznego „ja” – zmęczenie pracą, obojętnością ludzi, sytuacją emigranta politycznego, 	0–1–2
	5.	Określenie sytuacji lirycznej <ul style="list-style-type: none"> • monolog liryczny – modlitwa do Boga, • pierwsza strofka wprowadzenie do wyrażenia próśb 	0 – 1 – 2
	6.	Określenie nastroju wiersza. <ul style="list-style-type: none"> • zmęczenie pracą, (sugestie świadczące o miejscu pracy), • osamotnienie, • rozczarowanie (dystansowanie się od polityków-rodaków). 	0 – 1 – 2 – 3
	7.	Wprowadzenie kontekstów politycznych <ul style="list-style-type: none"> • wskazanie na rozdarcie ruchu emigracyjnego, na trudy życia na emigracji (osamotnienie, obojętność), • nawiązanie do biografii Macieja Siadniowa. 	0–1–2
	8.	Analiza językowa. <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalność metafor, epitetów, porównań, rymów. 	0 – 1 – 2 – 3 – 4
	9.	Wnioski – powinny wynikać z analizy i mieć związek z tematem. pełny wniosek (np. dostrzeżenie aktualności przedstawionego w utworze problemu; zwrócenie uwagi na rolę religii w życiu młodych ludzi; pogląd na znaczenie ojczyzny; pogląd na temat emigracji.) (4 pkt) częściowy wniosek (np. dostrzeżenie aktualności przedstawionego w utworze problemu) (2) próba podsumowania (1)	0 – 1 – 2 – 4

2. Język	Kryteria oceny języka i kompozycji	18 pkt.
a) składnia i fleksja		6 pkt.
	Poprawna i nieschematyczna składnia i poprawna fleksja.	6
	Na ogół poprawna składnia i fleksja.	5
	Mimo błędów składnia i fleksja nie zakłócająca komunikatywności języka.	3
b) słownictwo, frazeologia, styl		6 pkt.
	Bogate i zróżnicowane słownictwo i poprawna frazeologia, swobodny i żywy styl.	6
	Na ogół wystarczające słownictwo, poprawna frazeologia, Komunikatywny styl.	4
	Na ogół poprawne słownictwo i na ogół komunikatywny styl	2
c) ortografia, interpunkcja		3 pkt.
	Na ogół bezbłędna ortografia, na ogół poprawna interpunkcja.	3
	Błędy ortograficzne z przewagą drugorzędnych i interpunkcyjne.	1
3. Kompozycja		3 pkt.
	Funkcjonalna wobec tematu, spójna, logiczna.	3
	Trójdzielna, spójna, graficzne wyodrębnienie głównych części.	2
	Wskazująca na próby porządkowania myśli, na ogół spójna.	1

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA
EGZAMINACYJNEGO II**

Pisanie tekstu własnego

Temat 2:

Problem konformizmu i świadomości narodowej w sztuce Janki Kupały *Tutejsi*. W pracy wykorzystaj poglądy i wypowiedzi Mikity Znosaka, Janki Zdobnika, Wschodniego i Zachodniego Uczonego – postaci z utworu J. Kupały. Przedstaw własny pogląd na aktualność tego problemu.

1. Argumentacja tematu	L.p.	Kryteria oceny argumentacji tematu	Punktacja 22 pkt.
	1.	Określenie problematyki.	0 – 1 – 2
	2.	Zdefiniowanie pojęcia „tutejszości” i wyjaśnienie tytułu.	0 – 1 – 2 – 3
	3.	Zwrócenie uwagi na charakter utworu, typizacja gatunku.	0 – 1 – 2
	4.	Kreacja postaci <ul style="list-style-type: none"> • typizacja postaci (kryterium – tożsamość narodowa i stosunek do języka i kultury białoruskiej), • ocena poglądów opartych na ignorancji i konformizmie, • polaryzacja poglądów Mikity Znosaka i Janki Zdobnika, • przedstawienie i ocena postaci uczonych (groteskowość i komiczność ich wywodów). 	0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6
	5.	Język postaci <ul style="list-style-type: none"> • literacka białoruszczyzna (Janka Zdobnik), • niepoprawny język z częstymi rusycyzmami (Mikita Znosak), • stylizacje na język polski i rosyjski (postacie uczonych). 	0 – 1 – 2 – 3
	6.	Konteksty <ul style="list-style-type: none"> • określenie czasu napisania sztuki, • losy sztuki po wystawieniu jej na scenie (trafiła na listę literatury zakazanej, powrót na sceny teatralne w 80-ych latach XX w.), • nawiązanie do aktualnej sytuacji w Białorusi, biografii J. Kupały. 	0 – 1 – 2

	7.	Wniosek (powinien wynikać z analizy wiersza) pełny wniosek (np. dostrzeżenie aktualności przedstawionego w sztuce problemu, zwrócenie uwagi na moralny aspekt poglądów opartych na ignorancji i konformizmie, wskazanie na rolę satyry w walce o przewartościowanie poglądów i naprawę błędów), (2) częściowy wniosek (np. dostrzeżenie aktualności przedstawionego w sztuce problemu), (1) próba podsumowania (lakoniczne stwierdzenie o aktualności problemu przedstawionego w sztuce „Tutejsi”). (1)	0–1–2–3– 4
2. Język	Kryteria oceny języka i kompozycji		18 pkt.
a) składnia i fleksja			6 pkt.
	Poprawna i nieschematyczna składnia i poprawna fleksja.		6
	Na ogół poprawna składnia i fleksja.		5
	Mimo błędów składnia i fleksja nie zakłócająca komunikatywności języka.		3
b) słownictwo, frazeologia, styl			6 pkt.
	Bogate i zróżnicowane słownictwo i poprawna frazeologia, swobodny i żywy styl.		6
	Na ogół wystarczające słownictwo, poprawna frazeologia, komunikatywny styl.		4
	Na ogół poprawne słownictwo i na ogół komunikatywny styl		2
c) ortografia, interpunkcja			3 pkt.
	Na ogół bezbłędna ortografia, na ogół poprawna interpunkcja.		3
	Błędy ortograficzne z przewagą drugorzędnych i interpunkcyjne.		1
3. Kompozycja			3 pkt.
	Funkcjonalna wobec tematu, spójna, logiczna.		3
	Trójdzielna, spójna, graficzne wyodrębnienie głównych części.		2
	Wskazująca na próby porządkowania myśli, na ogół spójna.		1